

Vertrouwelijk. Jury rapport Anna Reynvaan Wetenschapsprijs 2021

Net als velen had ook de jury van de Anna Reynvaan Wetenschapsprijs gehoopt dat het Coronavirus, dat Nederland en de rest van de wereld vorige jaar in zijn greep hield, in het nieuwe Anna Reynvaan jaar van 2021 zijn kracht had verloren. Niets is minder het geval.

Het verpleegkundig beroep een professie met een specifiek wetenschappelijk kennisdomein. Wetenschappelijk onderzoek is nodig om dit kennisdomein te verbeteren en te vergroten. In een wereld met toenemende complexiteit maakt de voortdurende aanwas van nieuwe wetenschappelijke kennis dat verpleegkundigen zo waardevol kunnen zijn en blijven. De pandemie van Corona laat zien hoe belangrijk dit is.

De jury van de wetenschapsprijs bevindt zich in de gelukkige positie jaarlijks kennis te kunnen nemen van de vooruitgang in de verpleegkundige kennis en brengt drie auteurs speciaal voor het voetlicht. Voor de 23ste editie van de Anna Reynvaan Wetenschapsprijs 2021 zijn dit jaar 28 inzendingen toegelaten tot de jurering; zeven meer dan in 2020. De inzendingen lieten een grote variatie aan onderwerpen en onderzoeksdesigns zien. Het viel de jury op dat bij de inzendingen dit jaar veel werd samengewerkt tussen verschillende disciplines en gebruik werd gemaakt van grote datasets. Dit past in bij de aanpak van complexe zorgvraagstukken en werd door de jury ten zeerste aangemoedigd. Daar is de jury verheugd over. Uit deze inzendingen is na uitgebreid beraad de top drie geselecteerd voor een nominatie van de wetenschapsprijs 2021. De drie genomineerden zijn:

Peter Goossens en zijn onderzoeksteam onderzochten het vraagstuk betreffende patiënten met een bipolaire stoornis en de acute manische fase waar hospitalisatie voor noodzakelijk is. Uiterst relevant voor deze complexe groep is de vraag welke verpleegkundige zorg het beste is. De studie van Goossens beoogde via consensus een standaard voor de zorg te ontwikkelen. Op basis van een breed opgezet panel met een mooie vertegenwoordiging van formele professionals en patiënten en informele mantelzorgers is door middel van een Delphi-studie hier een antwoord op gekomen. In drie Delphi-rondes is consensus bereikt over de essentiële en waardevolle componenten van goede zorg voor deze patiëntengroep. Dit geeft richting aan mogelijke verbeteringen in de praktijk. (Peter Goossens et al. Journal of the American Psychiatric Nurses Association, Nursing Care for Patients With Acute Mania: Exploring experiential knowledge and developing a standard of good care—results of the Delphi study)

Anita de Jong voerde een prospectieve cohortstudie uit naar de noodzaak van een urinekatheter bij kinderen die intraveneuze opiaten gebruikten tijdens ziekenhuisopname. Opiaat gebruik kan leiden tot urineretentie, met alle gevolgen van dien. Retentie kan worden voorkomen door het preventief plaatsen van een urinekatheter, maar dit is niet zonder risico's en ongemak. De studie werd uitgevoerd van januari tot november 2018 in het Emma Kinderziekenhuis van het Amsterdam UMC en betrof kinderen tussen 0 en 18 jaar. Door middel van verschillende technieken, waaronder echografie, is urineretentie vastgesteld. De incidentie van urineretentie bleek laag. Het advies van De Jong is af te zien van het routinematig plaatsen en anders de urinekatheter bij deze kinderen snel te verwijderen. Dit op voorwaarde van een goede monitoring en verslaglegging van de mictie, met name bij gesedeerde beademde kinderen. (Anita C de Jong, et al. European Journal of Pediatrics 2020, Monitoring of micturition and bladder volumes can replace routine indwelling urinary catheters in children receiving intravenous opioids: a prospective cohort study)

Kristien Scheepmans en haar Vlaamse onderzoeksgroep keek naar het gebruik van vrijheid beperkende maatregelen in de thuiszorg-setting. Deze variëren van mild tot zwaar, waaronder het aanleggen van een onrust band al dan niet in combinatie met andere middelen. Vrijheid beperkende maatregelen zijn vaak de laatste keuze gezien de aanzienlijke risico's en ethische dilemma's. Scheepmans ontwikkelde een praktijkrichtlijn

volgens de kaders van het Belgisch Centrum voor Evidence Based Medicine en met behulp van het Agree II instrumentarium. De richtlijn omvat een flowchart voor het gebruik van de middelen, geeft een antwoord op 6 klinische vragen, en doet 10 aanbevelingen. (Scheepmans et al. BMC Geriatrics 2020: Reducing physical restraints by older adults)

Beslissing Winnaar Anna Reynvaan Wetenschapsprijs 2021

Ieder jaar opnieuw is het een spannende en verantwoordelijke taak om uit zoveel goede inzendingen een selectie te maken, hieruit drie kandidaten te nomineren en tot slot een winnaar te kiezen. Een complexe taak dus en om die reden teamwerk. De studies die zijn genomineerd moeten voldoen aan de criteria, moeten methodologisch te verantwoorden zijn, en betreffen onderwerpen die komen uit verschillende werkerreinen en zijn uiterst relevant voor het vakgebied. Ook moet de jury en jurering onafhankelijk zijn. Om die reden heeft het vaste jurylid Peter Goossens dit jaar niet deel uitgemaakt van het proces van jurering.

De jury heeft na lang wikken en wegen tussen de verschillende studies gekozen voor de studie met de duidelijkste praktijkaanwijzing.

De winnaar van de Anna Reynvaan Wetenschapsprijs 2021 is om die reden:
Kristien Scheepmans: Reducing physical restraints by older adults.